Restauració de les façanes de la Casa de la Vila

Ajuntament del Masnou
1994-1995

Generalitat de Catalunya

Ajuntament del Masnou

Antecedents històrics

L'edifici de l'ajuntament del Masnou, que enguany celebra el 150 aniversari de la seva construcció, està situat al passeig Prat de la Riba núm. 1, entre el passatge de Marià Rossell i el torrent de Tomàs Vives. El terreny fou comprat l'any 1755 (moment en què el lloc del Masnou depenia de Teià), termenejava al nord i a llevant amb la finca mas Antich, i a ponent amb un torrent i amb la finca Fontanills.

Aquest notable edifici neoclàssic, que consta de planta baixa, dues plantes pis i planta soterrània fou projectat l'any 1845 pel nostre conciutadà Miquel Garriga i Roca (1808-1888), només vint anys més tard de la data en què el veïnat del Masnou pogués aconseguir constituir-se en ajuntament independent. Això passava el dia 1 de novembre de 1825.

L'encàrrec de la redacció del projecte li va arribar amb data 20 d'octubre de 1844 de la mà de l'alcalde constitucional Joan Rubis, ara bé, no es van poder dur a terme les obres fins que la Real Academia de Nobles Artes de San Fernando va aprovar el projecte de Garriga i Roca; posteriorment es van posar a subhasta pública i van ser adjudicades al contractista Francisco Batlle, de Barcelona, amb un pressupost total de 91.150 rals de billó, 7.706 rals menys que el pressupost inicial aportat per Garriga i Roca. Un grup de veïns del Masnou es va oferir a pagar les obres, mentre que l'alcalde es va comprometre a reintegrar anualment el préstec.

Miquel Garriga i Roca va ser també arquitecte municipal del Masnou i autor, entre d'altres, del nou cementiri del Masnou l'any 1869, de l'ajuntament de Mataró, així com també se'l coneix per haver estat l'autor que va concebre el primer projecte del desaparegut Gran Teatre del Liceu de Barcelona; de tota manera ha estat l'ajuntament del Masnou el primer edifici d'ús públic que Garriga i Roca va projectar, essent un exemple remarcable de casa consistorial realitzat per aquest autor tan destacat dins la història de l'arquitectura catalana del segle XIX.

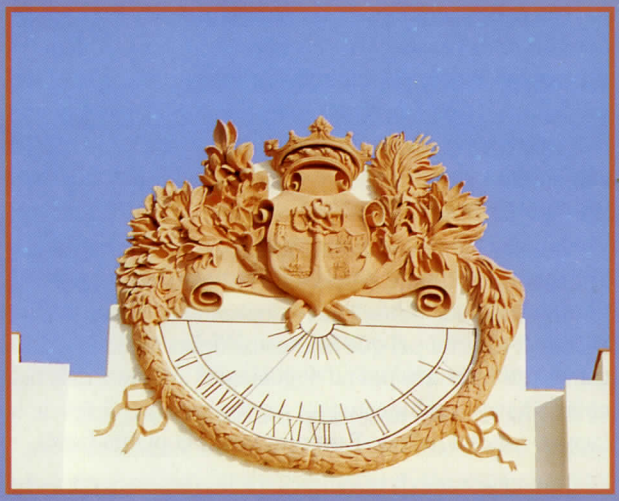
VI VII VIII IX X XI XII

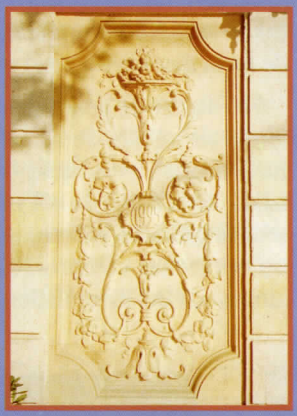

Descripció de l'edifici original

Miquel Garriga i Roca va saber reproduir magníficament, amb certes variacions, l'esquema de façana que creà escola a mitjan segle passat: les quatre grans columnes de cos central que abasten la primera i segona planta, el remat escultòric que corona les façanes, la manca de frontó, els trencaaigües simples que hi ha al damunt de les finestres de la planta noble, les finestres sense balconada de la segona planta, la porta en arc de mig punt, el tipus de balustres de les balconades i de les baranes dels terrats. Igualment cal recordar que en aquell moment s'havia de seguir les normes constructives establertes per l'*Academia de San Fernando* per als edificis públics.

El cos de l'edifici és una construcció de planta rectangular amb tres façanes, essent la quarta una mitjanera amb la finca veïna. Les façanes orientades a migdia i llevant estan ornamentades monumentalment amb elements neoclàssics i sorprèn que la façana orientada a ponent, possiblement perquè donava a l'antic torrent, no gaudeixi de cap tipus d'ornamentació.

Les façanes queden ordenades de forma simètrica, amb una base de pedra picada a la planta baixa, mentre que els pisos superiors són arrebossats i pintats rematats per una barana.

La realització edificatòria fou realitzada a base de parets perimetrals amb un gruix d'acord amb els sistemes constructius de l'època i amb crugies interiors conformades a base de parets de càrrega i pilars de fusta.

Reformes efectuades amb posterioritat han anat incorporant materials més moderns com ara ho són els pilars de ferro i les biguetes del mateix material; l'entramat vertical i horitzontal original fou realitzat a base d'elements de fusta, visibles encara en certes zones interiors de l'edifici, com per exemple les bigues o les columnes procedents de pals nàutics que hi ha a la gran sala del pis superior. Pel que fa a la coberta aquesta és plana, del tipus terrat a la catalana, rematat perimetralment amb la balustrada de terra cuita.

La riquesa de la façana la trobem bàsicament en els importants relleus escultòrics de terra cuita que fan referència a les activitats agrícola i marinera del Masnou, situats a banda i banda de la porta de la façana dita principal, amb les al·legories del Masnou i d'Ocata en forma d'infants; les arcades de la planta baixa; la balconada del primer pis amb les dues escultures clàssiques femenines al·legòriques de l'abundància i de la justícia, també de terra cuita; els elements heràldics i les columnes d'ordre jònic dels dos pisos superiors.

Restauració

Prèviament a l'actuació restauradora actual cal afegir que l'edifici de l'ajuntament ha sofert diverses reformes, ja siguin efectuades pel mateix Garriga i Roca o bé amb posterioritat, tot depenent de les necessitats del moment. Cal recordar les importants reformes fetes entre els anys 1924-1925 quan era arquitecte municipal en Bonaventura Bassegoda i Amigó, també la que es va dur a terme entre els anys 1957-1958 quan era arquitecte municipal en Pere J. Bassegoda i Musté, i darrerament, la reforma dels anys 1981-1982, amb l'arribada de l'ajuntament democràtic.

Tot aquest detall abans exposat ha sofert al llarg dels anys un gran deterioramen̂t que ha comportat el que finalment ha estat possible, dur a terme l'actuació de restauració i recuperació de les façanes de l'edifici vell inclòs dins d'una segona fase d'actuació per a la intervenció de les façanes, i que actualment tots en gaudim.

Prèviament a l'actuació restauradora han estat soterrades les diverses conduccions dels serveis existents prop de les façanes. Pel que fa als treballs efectuats a la façana del torrent Tomàs Vives han estat els de repicar l'estuc i l'arrebossat fins arribar a l'obra de suport; s'ha arrebossat amb morter de calç seguint els colors i textures actuals; també s'ha efectuat la mateixa feina a la cornisa i a les dues cares de la barana del terrat.

A les façanes del passeig Prat de la Riba i del passatge Marià Rossell s'ha procedit a netejar els paraments de pedra natural de la planta baixa evitant les florescències. A la resta de paraments estucats de les altres plantes s'ha efectuat un rentat amb aigua a pressió i sorra per a poder preparar-ho per rebre un altre estuc; posteriorment s'ha refet l'estuc amb pasta de calç, sorra de marbre i colorants minerals, tot amb la finalitat de recuperar el cromatisme inicial de l'exterior de l'edifici un cop descobert el color original.

Les malmeses balustrades del balcó principal, del balcó lateral i del terrat han estat refetes amb subministrament i col·locació de nous balustres de terra cuita, trets del model original d'un del terrat.

Les peces ceràmiques de terra cuita dels plafons decoratius de la planta baixa, els plafons amb els infants, les figures del balcó, els capitells de les vuit columnes i el medalló del frontó de remat central han estat manualment netejats després d'un tractament mineralitzador per reforçar la seva cohesió. Pel que fa al medalló central la seva restauració ha estat completa.

Quant a les superfícies de fusta dels balcons, finestres i persianes de llibret, després de l'oportú sanejament de pintura, han estat pintades a l'esmalt sintètic gliceroftàl·lic. S'ha refet el terrat pel que fa a l'estuc de les baranes i s'han canviat els balustres per tal d'igualar-los a la resta dels balcons. S'ha aplicat hidrofugant a totes les superfícies de la façana, a més a més de l'antipintades a la planta baixa.

Juntament amb la restauració de les façanes també s'ha procedit a restaurar l'entrada principal, amb la recuperació de les pintures originals del sostre, així com les portes de fusta que havien estat retirades.

El dia 20 de gener d'enguany, mentre es portaven a terme els treballs de neteja de l'escut que corona la façana principal, es va descobrir que a un nivell inferior hi havia un rellotge de sol, per la qual cosa es va acordar la seva restauració, mentre que el dia 22 de març van fer-se les oportunes comprovacions per al seu funcionament amb ajuda del llibre Rellotges de sol de Miquel Palau.

Fitxa Tècnica

Dades de l'edifici

Denominació:	Casa de la Vila
Municipi:	el Masnou
Comarca:	el Maresme
Localització:	passeig Prat de la Riba, 1
Època:	construït l'any 1845
Autor:	Miquel Garriga i Roca
Propietat:	Ajuntament del Masnou

Dades de restauració

Promotor:	Ajuntament del Masnou, amb el suport de la Generalitat de Catalunya
Col·laboradors:	Dragados y Construcciones, S.A. Caprabo, S.A. Entrecanales y Tavora, S.A. CESPASA, SOREA, TVRM, S.A. Laboratorios Cusí, S.A., DOGI, S.A. Inmobiliaria Mar, S.A., FECSA, HECSA, Gelebar, S.A., Telefònica
Coordinació:	Departament d'Obres i Urbanisme de l'ajuntament del Masnou
Inversió:	34.828.213 pessetes

Intervenció arquitectònica

Arquitecte:	Francesc Moreso i Fusté
Arquitec. Tècnics:	Josep M Puñet i Aymemí Silvestre Sensat i Mediavilla

Execució d'obres

Coordinació obres:	SATHER, S.A. *(Barcelona)*
Constructor i restaurador:	NATUR SYSTEM, S.L. *(Barcelona)*
Ceramistes:	De Moya, Campius, Baltà *(Sitges)* Rafael Costa *(Piera)*
Fusteria:	E. Moliné *(Barcelona)*
Pintor:	PIPSA *(Barcelona)*
Estucador:	Francesc Flores *(Barcelona)*
Serralleria:	Francesc Solà *(Barcelona)*
Llauneria:	Montcada i Rafel *(Barcelona)*
Escultor:	Rafael Ferrero *(Sitges)*
Marbre i pedres:	Alfons Juyol *(Barcelona)*
Pedra artificial:	Josep Peraire *(El Papiol)*
Restauració terracotes:	Artur Gabás *(Barcelona)*
Rellotge de sol:	Estanislau Tomàs *(Barcelona)*
Bastides:	Util Lloguer *(Vic)*

Recerca històrica

Textos:	Marta Lladó i Estrany, *llicenciada en Història*

Dates de realització

Projecte:	1992
Obra:	1994-1995
Inauguració:	29 d'octubre de 1995

Realització, fotolits i impressió: GP, Gràfiques Pedregosa

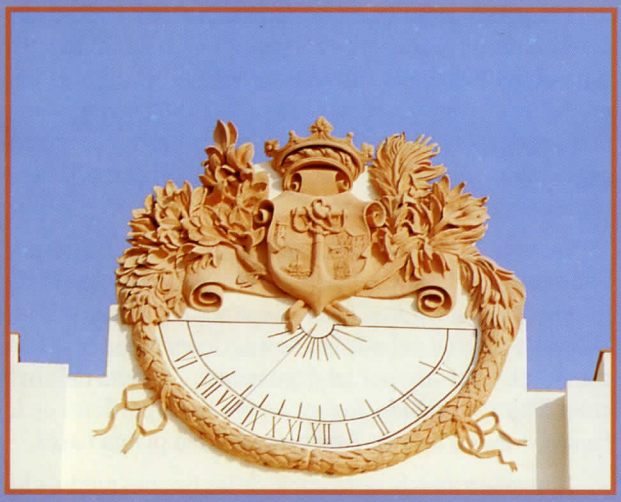
VI VII VIII IX X XI XII